

ด้านที่ 9 ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

ไซเบอร์

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. 2564

มาตรฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

01

รองรับตาม พรบ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560

02

พรบ.ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.2562

03

พรบ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562

04

พรบ.ว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2553

05

พรบ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540

01

พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560

พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์ที่ว่านี้ก็เป็นได้ ทั้งคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมถึงระบบต่างๆ ที่ถูกควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ด้วย ซึ่งเป็นพ.ร.บ.ที่สร้างขึ้นมาเพื่อป้องกัน ควบคุมการกระทำความผิดที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้คอมพิวเตอร์ หากใครกระทำความผิดตามพ.ร.บ.คอมพิวเตอร์นี้ ก็จะต้องได้รับการลงโทษตามที่พ.ร.บ.กำหนด

1. เข้าถึงระบบ หรือข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่ชอบ (มาตรา 5-8)

เช่น การเข้าไปเจาะข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ของคนอื่น โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้อนุญาต (ละเมิด Privacy) การปล่อยไวรัส มัลแวร์เข้าคอมพิวเตอร์บุคคลอื่น เพื่อเจาะข้อมูลบางอย่าง หรือพวกแฮคเกอร์ ที่เข้าไปขโมยข้อมูลของบุคคลอื่นก็มีความผิดตามพ.ร.บ.

บทลงโทษ

เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ : จำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 1 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ : จำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 4 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และนำไปเปิดเผย : จำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ดักรับข้อมูลคอมพิวเตอร์ : จำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 4 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. แก้ไข ดัดแปลง หรือทำให้ข้อมูลผู้อื่นเสียหาย (มาตรา 9-10)

หมายถึง การทำให้ข้อมูลเสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมข้อมูลของผู้อื่นโดยมิชอบ หรือจะเป็นในกรณีที่ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ อย่างเช่น กรณีของกลุ่มคนที่ไม่ชอบใจกับการกระทำของอีกฝ่าย แล้วต่อต้านด้วยการเข้าไปขัดขวาง ทำร้ายระบบเว็บไซต์ของฝ่ายตรงข้าม ให้บุคคลอื่นๆ ใช้งานไม่ได้

บทลงโทษ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 1 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. ส่งข้อมูลหรืออีเมลก่อนขออนุญาตผู้อื่น หรือส่งอีเมลสแปม (มาตรา 11)

เช่น การส่งอีเมลที่บุคคลอื่นไม่ยินดีที่จะรับ หรือที่รู้จักกันว่า อีเมลล์สแปม หรือแม้แต่การข้อมูลต่าง ๆ ตาม Facebook กับ IG ก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ และยังรวมถึงคนที่ขโมย Database จากบุคคลอื่น แล้วส่งอีเมลล์ขายเป็นต้น

บทลงโทษ ถ้าส่งโดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มา ปรับไม่เกิน 1 แสนบาท และถ้าส่งโดยไม่เปิดโอกาสให้ปฏิเสธตอบรับได้โดยงาน ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 4 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4. เข้าถึงระบบ หรือข้อมูลทางด้านความมั่นคงโดยมิชอบ (มาตรา 12)

เช่น โปสต์เกี่ยวกับเรื่องการเมืองที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายหรือความมั่นคงต่อประเทศ หรือ โปสต์ที่เป็นการก่อกวน หรือการก่อกองร้ายขึ้น ตามมาตรา 12 ได้บอกไว้ว่าการเข้าถึงระบบ หรือข้อมูลทางด้านความมั่นคงโดยมิชอบ หรือการโปสต์ข้อความในโลกออนไลน์ที่เข้าข่าย ข้อมูลเท็จที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ หรือทำให้ประชาชนเกิดอาการตื่นตระหนก และล่วงรู้ถึงมาตรการการป้องกันการเข้าถึง ระบบคอมพิวเตอร์และนำไปเปิดเผย

บทลงโทษ

กรณีไม่เกิดความเสียหาย: จำคุก 1-7 ปี และปรับ 2 หมื่น – 1.4 แสนบาท

กรณีเกิดความเสียหาย: จำคุก 1-10 ปี และปรับ 2 หมื่น – 2 แสนบาท

กรณีเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย: จำคุก 5-20 ปี และปรับ 1 แสน – 4 แสนบาท

5. จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งเพื่อนำไปใช้กระทำความผิด (มาตรา 13)

เช่น กรณีทำเพื่อเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ตามมาตรา 5-11 หรือ ข้อ 1-3 ต้องจำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากมีผู้นำไปใช้กระทำความผิด ผู้จำหน่ายหรือผู้เผยแพร่ต้องรับผิดชอบร่วมด้วย

6. นำข้อมูลที่ผิดพ.ร.บ.เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ (มาตรา 14)

ในความผิดมาตรา 14 จะระบุโทษการนำข้อมูลที่ผิดพ.ร.บ.เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ข้อความผิดด้วยกันคือ

โพสต์ข้อมูลปลอม ทูจริต หลอกลวง (อย่างเช่น ข่าวดราม่า โฆษณาธุรกิจลูกโซ่ที่หลอกลวงเอาเงินลูกค้า และไม่มีการส่งมอบของให้จริงๆ เป็นต้น)

โพสต์ข้อมูลความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัย

โพสต์ข้อมูลความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง ก่อการร้าย

โพสต์ข้อมูลลามก ที่ประชาชนเข้าถึงได้

เผยแพร่ ส่งต่อข้อมูล ที่รู้แล้วว่าผิด (อย่างเช่น กด Share ข้อมูลที่มีเนื้อหาเข้าข่ายความผิดพ.ร.บ.คอมพิวเตอร์)

บทลงโทษ หากเป็นการกระทำที่ส่งผลถึงประชาชน ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 1 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากเป็นกรณีที่เป็นการกระทำที่ส่งผลต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 6 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

7. ให้ความร่วมมือ ยินยอม รู้เห็นเป็นใจกับผู้ร่วมกระทำความผิด (มาตรา 15)

เช่น เว็บไซต์หน่วยงาน ที่เปิดให้มีการแสดงความคิดเห็น แล้วมีความคิดเห็นที่มีเนื้อหาผิดกฎหมายก็มีความผิดตาม พรบ. แต่ถ้าหากผู้ดูแลเว็บไซต์ตรวจสอบแล้วพบเจอ และลบออก จะถือว่าเป็นผู้ที่พ้นความผิด

บทลงโทษ

หากผู้ดูแลเว็บไซต์นั้น ๆ ไม่ดำเนินการใด ถือว่าเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา 14 ต้องได้รับโทษเช่นเดียวกันผู้โพสต์ หรือแสดงความคิดเห็นทางออนไลน์ แต่ถ้าผู้ดูแลระบบพิสูจน์ได้ว่าตนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการแจ้งเตือนแล้วไม่ต้องรับโทษ

8. ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลงภาพ (มาตรา 16)

ความผิดข้อนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นหลักคือ

- **การโพสต์ภาพของผู้อื่น** ที่เกิดจากการสร้าง ตัดต่อ หรือดัดแปลง ที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียดชัง อย่างเช่นกรณีที่เอาภาพดาร่าไปตัดต่อ และตกแต่งเรื่องขึ้นมา จนทำให้บุคคลนั้นเกิดความเสียหาย ก็ถือว่ามี ความผิดตามพ.ร.บ.คอมพิวเตอร์
- **การโพสต์ภาพผู้เสียชีวิต** หากเป็นการโพสต์ที่ทำให้บิดามารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตาย เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย

บทลงโทษ

หากกระทำความผิดตามนี้ ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี และปรับไม่เกิน 2 แสนบาท

ทำไมต้องมี พ.ร.บ ไซเบอร์

เพื่อปกป้องระบบคอมพิวเตอร์และโครงข่าย IT ของโครงสร้างสำคัญพื้นฐานทางสารสนเทศ หรือ บริการที่สำคัญของประเทศที่มีความมั่นคงปลอดภัยสามารถให้บริการได้เป็นปกติและหน่วยงานสามารถรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างทันท่วงที

สาระสำคัญกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

1. กำหนดให้โครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศและหน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานและมีแนวทางปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
2. มีการเฝ้าระวังภัยคุกคามและมีแผนรับมือเพื่อกู้คืนระบบให้กลับมาทำงานได้ตามปกติ
3. มีการร่วมมือและประสานงานกันและกับสำนักงานรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เมื่อมีภัยร้ายแรงที่ทำให้การให้บริการที่สำคัญไม่สามารถทำงานได้ จนทำให้ประชาชนเดือดร้อน

โครงสร้างพื้นฐานสำคัญทาง
สารสนเทศ

Critical Information
Infrastructure (CII)

คณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (กมช.) อำนาจหน้าที่ มาตรา 9

คณะกรรมการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (กกม.) อำนาจหน้าที่ มาตรา 11

คณะกรรมการบริหารสำนักงานคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์(กบส.)
สำนักงานคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ อำนาจหน้าที่ ม.22

Regulator

ประมวลแนวทางปฏิบัติ/ตรวจสอบการ ปฏิบัติ

มาตรา ๕๓ (หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล)

- ตรวจสอบมาตรฐานขั้นต่ำ
- สั่งให้แก้ไข
- รายงาน กกม. (ถ้าเพิกเฉย)

กรมสนับสนุนบริการ
สุขภาพ

CSO → กลุ่มงานความมั่นคง
ปลอดภัยสารสนเทศ ฯ

สถานพยาบาล

Operator

แผนรับมือ /COBIT/ISO27001

มาตรา ๕๔ (หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐาน)

- ประเมินความเสี่ยง
- ตรวจสอบด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

หน่วยงานเฝ้าระวัง ติดตาม
ตรวจสอบ เชนิเหตุเหตุ

- Health CERT
- ICS-CERT
- National Health-ISAC

มาตราที่
เกี่ยวข้อง

ม.44,45,46,52
ม.53
ม.56,57
ม.59

ม.44, 45,46,52
ม.54
ม.56,57
ม.58

หน่วยงานตรวจประเมินความเสี่ยง
ระบบ (Audit)
ประมวลแนวทางปฏิบัติ (ตาม
แผนชาติ)

บท
ลงโทษ

ม.73,ม.77,ม.49(7) ด้านสาธารณสุข

มาตรการ

การระบุ
IDENTIFY

หน่วยงานต้องทำการระบุว่า กระบวนการดำเนินงานและทรัพย์สินสารสนเทศใดบ้างที่มีความเสี่ยงต่อการถูกโจมตี ทางไซเบอร์ และต้องได้รับการรักษาความมั่นคงปลอดภัย เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีต่อระบบ ทรัพย์สิน ข้อมูล ของหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม

Framework for Improving
Critical Infrastructure Cybersecurity

มาตรการ

การป้องกัน
PROTECT

หน่วยงานต้องมีมาตรการป้องกันที่เหมาะสมเพื่อจำกัดผลกระทบของเหตุการณ์ภัยคุกคามไซเบอร์ ซึ่งครอบคลุมถึง เรื่องการควบคุมการเข้าถึง การฝึกอบรมและการสร้างความตระหนักให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง ความปลอดภัยของ ข้อมูล และ มาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยต่าง ๆ ทั้งกระบวนการและวิธีปฏิบัติ ตลอดจนเทคโนโลยี นอกจากนี้ หน่วยงานต้องทำการบำรุงรักษาอุปกรณ์และซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถ รองรับการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงแก้ไข Patch หรือ update software

Framework for Improving
Critical Infrastructure Cybersecurity

มาตรการ

การตรวจจับ
DETECT

หน่วยงานต้องมีกระบวนการติดตามเฝ้าระวัง และตรวจจับเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง และ แจ้งเตือนถึงสิ่งที่ผิดปกติต่างๆ รวมถึงการติดตามเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นจากทั้งภายในและภายนอก วิเคราะห์จุดอ่อนหรือช่องโหว่ของภัยคุกคามที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณา ทบทวนแนวทางการป้องกัน ความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับหน่วยงานในอนาคต

Framework for Improving
Critical Infrastructure Cybersecurity

มาตรการ

ด้านการรับมือภัยคุกคาม(Response)

- มีการกำหนดมาตรการและกระบวนการรับมือภัยคุกคามไซเบอร์ที่ทันต่อเวลาที่
- มีความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกเกี่ยวกับแผนรับมือภัยคุกคามไซเบอร์
- มีการวิเคราะห์สาเหตุภัยคุกคามหรือตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานดิจิทัล
- มีมาตรการป้องกันการลุกลามของภัยคุกคาม
- มีการทดสอบ ปรับปรุงกลยุทธ์และแผนรับมือภัยคุกคามไซเบอร์อย่างสม่ำเสมอ

Framework for Improving
Critical Infrastructure Cybersecurity

มาตรการ

การกู้คืนข้อมูลและระบบหลังเหตุการณ์คุกคาม ไซเบอร์(Recover)

- มีแผนการกู้คืนระบบ ทั้งระหว่างเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุภัยคุกคาม
- มีการปรับปรุงกลยุทธ์และแผนการกู้คืนอย่างสม่ำเสมอ
- มีการสื่อสารให้ผู้บริหารและ ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบภายในองค์กรให้ทราบถึงกระบวนการกู้คืนข้อมูลหลังเกิดเหตุภัยคุกคามไซเบอร์

Framework for Improving
Critical Infrastructure Cybersecurity

สาเหตุหลักที่ประเทศไทยต้องมี พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

ความน่าเชื่อถือในมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศ มีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศ และการทำธุรกิจระหว่างประเทศ หากประเทศไทยไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ย่อมทำให้เสียโอกาสและความเชื่อมั่นจากกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป และอาจรวมไปถึงประชาคมโลกที่กำลังตื่นตัวเรื่อง Data Protection เพราะเหตุการณ์ใหญ่ ๆ ที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น การรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้ เป็นต้น

สาระสำคัญของ พ.ร.บ. ฉบับนี้ มี 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. เจ้าของข้อมูลต้องให้ความยินยอม ในการเก็บรวบรวม การใช้ และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามวัตถุประสงค์ที่ผู้เก็บรวบรวม ผู้ใช้ แจ้งไว้ตั้งแต่แรกแล้วเท่านั้น กล่าวคือ ต้องขออนุมัติจากเจ้าของข้อมูลก่อน เช่น หากแอปพลิเคชันหนึ่งจะเก็บข้อมูลบัตรเครดิตของเราไว้ในระบบ ก็ต้องมีข้อความให้เรากดยืนยันเพื่อยินยอม พร้อมแจ้งวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวม และการใช้ หากเราไม่ยินยอมให้ใช้ข้อมูลบัตรเครดิต ผู้ให้บริการแอปพลิเคชันนั้นก็ไม่สามารถใช้ข้อมูลบัตรเครดิตของเราได้
2. ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลต้องรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล ไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือถูกเข้าถึงโดยผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องข้อมูล เช่น สถานพยาบาลจะต้องเก็บข้อมูลของผู้ป่วยให้เป็นความลับและไม่เปิดเผยให้กับผู้อื่น ธนาคารต้องเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับรายการถอน
3. เจ้าของข้อมูลมีสิทธิถอนความยินยอม ขอให้ลบหรือทำลายข้อมูลเมื่อใดก็ได้ หากเป็นความประสงค์ของเจ้าของข้อมูล